

Betoog beoordelen

Na het lezen van een tekst moet jij jouw oordeel over de tekst kunnen geven. Kort gezegd moet je kunnen beoordelen hoe 'waar' een betoog is. Veel mensen kunnen een betoog schrijven waarin de lezer van een bepaalde mening overtuigd wordt. Aan jou de taak om in te schatten hoe acceptabel de argumenten van de schrijver zijn. Er zijn hierbij twee zaken belangrijk:

Als eerste moet je een **betoog op aanvaardbaarheid beoordelen**:

1. Je kan je oordeel geven over de redeneringen, inhoud, controleerbaarheid en relevante gegevens die gebruikt worden in het betoog. Aan de hand hiervan kun je zeggen hoe betrouwbaar de tekst is.
2. Je kan je oordeel geven over de aannemelijkheid van de gebruikte redeneringen, een juist gebruik van de type redeneringen, en de ondersteuning van de aangedragen argumenten.

Als je naar beide zaken gekeken hebt en jij jouw mening hebt gevormd over de gebruikte redeneringen, gegevens, argumenten en de ondersteuning daarvan kan je zeggen in hoeverre het betoog werkelijk overtuigend is.

Het tweede onderdeel is het herkennen van drogredenen. Dit onderdeel hoort officieel wel bij de examenstof maar blijkt weinig voor te komen in het werkelijke examen. Toch is het goed om alle drogredenen op een rijtje te hebben voor het geval dat het toch gevraagd wordt. Drogredenen zijn argumenten die onjuist zijn. De onjuistheid van deze argumenten kan te wijten zijn aan een van de volgende redenen:

- **Een onjuist beroep op causaliteit**, de schrijver doet beweringen op basis van aannames die niet kloppen.
- **Het maken van een verkeerde vergelijking**, de schrijver maakt een vergelijking tussen twee zaken die op elkaar lijken, maar ik wezen niet te vergelijken zijn.
- **Het autoriteitsargument**, de schrijver gebruikt een bewering van een autoriteit en gebruikt dit als een algemeen aanvaard argument.
- **De overhaaste generalisatie**, op basis van een paar gegevens wordt een conclusie getrokken waarvoor eigenlijk meer informatie nodig is.

- **De cirkelredenering**, de schrijver formuleert zijn stelling in een andere bewoording en laat dit als argument dienen.
- **De persoonlijke aanval**, de schrijver oordeelt over een bepaalde persoon aan de hand van persoonlijke eigenschappen die niet relevant zijn.
- **Het ontduiken van de bewijslast**, de schrijver geeft een oninhoudelijk argument waarop hij direct een tegenargument verwacht zodat de juistheid van het eerst gegeven argument niet ter sprake komt.
- **Het vertekenen van een standpunt**, de schrijver legt het argument van zijn tegenstander verkeerd uit zodat hij hier makkelijker op in kan gaan.
- **Het bespelen van publiek**, de schrijver formuleert zijn argument op dusdanige wijze dat er een zekere dreiging vanuit gaat zodat men er minder snel tegenin zal gaan.